

Er ref/dnr: KN2023/04664

Vårt dnr: 2024/0005

Klimat- och näringslivsdepartementet
Herkulesgatan 17
Stockholm

Stockholm 15 mars 2024

Yttrande över regeringens promemoria Ytterligare steg för att förbättra genomförandet av MKB-direktivet

Sammanfattning

- Regeringen måste enligt föreningens mening genomföra de föreslagna ändringarna i 16 kap. 13 § miljöbalken om miljöorganisationers rätt att överklaga beslut om betydande miljöpåverkan från tidigare promemorior om genomförandet av MKB-direktivet.
- De föreslagna ändringarna i förordningen om anmälan för samråd som skapar en anmälningsplikt för vissa verksamheter i den aktuella promemorian föranleder ytterligare tillägg i 16 kap. 13 § miljöbalken som inte föreslås.
- Föreningen är positiva till de ökade kraven på underlag som föreslås.

Specifika synpunkter

Miljöorganisationers talerätt

Föreningen vill inledningsvis fästa uppmärksamheten på Sveriges bristande införlivande av artikel 11 MKB-direktivet.

Sverige har fortfarande inte åtgärdat de brister som Europeiska kommissionen påpekat vad gäller införlivandet av artikel 11. Ändringar i miljöbalken har föreslagits av regeringen i tidigare promemorior rörande det aktuella överträdelseärendet med anledning av den ofullständiga implementeringen av artikeln.

I promemorian *Ett förbättrat genomförande av MKB-direktivet M2021/00596* föreslog Regeringen ett tillägg i 16 kap. 13 § miljöbalken (1998:808) som skulle ge miljöorganisationer möjlighet att överklaga beslut där tillsynsmyndigheten ska pröva om anmälningspliktiga verksamheter eller åtgärder kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Föreningen ställer sig positiv till förslagen. Förslaget på ändring har dock ännu inte genomförts i lag. Det är ytterst viktigt

att ändringen genomförs för att Sverige ska leva upp till sina skyldigheter enligt MKB-direktivet och Århuskonventionen.

Förslaget på ny anmälningsplikt enligt 12 kap. miljöbalken

Regeringen föreslår ett utökat bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter enligt 12 kap. 12 § miljöbalken. Enligt det nya förslaget ska ett nytt system för anmälningsplikt och tillståndsplikt enligt 12 kap. miljöbalken införas genom förordningen (1998:904) om anmälan för samråd för verksamheter eller åtgärder om det krävs till följd av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen.

Föreningen ställer sig generellt sett positiv till lösningen för att få in krav på anmälningsplikt för de aktuella verksamheterna och åtgärderna i Bilaga 2 till MKB-direktivet.

Föreningen erinrar dock om regeringens tidigare förslag om ändring i 16 kap. 13 § miljöbalken som behandlats ovan. Enligt föreningens mening behöver Regeringen utvidga den lagstadgade talerätten ytterligare jämfört med förslaget med anledning av de föreslagna ändringarna i 12 kap. 12 § miljöbalken och förordningen om anmälan för samråd i den nu remitterade promemorian.

Anmälningar som avses i de föreslagna bestämmelserna 1 a & b §§ förordningen om anmälan för samråd ska leda till en prövning om betydande miljöpåverkan föreligger enligt föreslagna 4 § samma förordning. Av de föreslagna ändringarna i förordningen framgår inte om sådana beslut om betydande miljöpåverkan som kan leda till ett föreläggande om ansökan om tillstånd enligt 5 a § kan överklagas av miljöorganisationer som uppfyller kriterierna i 16 kap. 13 § miljöbalken. Huruvida ett sådant beslut är överklagbart för miljöorganisationer framgår inte heller av den nu gällande lydelsen i 16 kap. 13 §.

Det sagda står i strid med MKB-direktivets krav i artikel 11 om miljöorganisationers rätt att få den materiella eller formella giltigheten av ett beslut, en handling eller en underlåtenhet som omfattas av bestämmelserna om allmänhetens deltagande i MKB-direktivet rättsligt prövat.

Generellt måste rätten att överklaga myndighetsbeslut rörande anmälan om samråd enligt 12 kap. miljöbalken och förordningen om anmälan för samråd tydliggöras för att leva upp till MKB-direktivet och Århuskonventionen.

Övrigt

Föreningen ställer sig positiv till att likrikta kraven på anmälnans innehåll enligt 12 kap. miljöbalken med det som gäller för anmälan enligt 9 och 11 kap.

miljöbalken. Det är viktigt att beslut om betydande miljöpåverkan görs på ett så komplett material som möjligt.

Detta remissvar har utarbetats av Sofi Marklew, miljöjurist vid rikskansliet.

För Naturskyddsföreningen

Stockholm dag som ovan

David Kihlberg,
Chef avdelningen för klimat och juridik

Sofi Marklew,
Miljöjurist